

Časopis s podobami za slovensko mladino.

S prilogo: „Angeljček“

Štev. 7.

V Ljubljani, 1. julija 1899.

Leto XXIX.

Nazaj . . . nazaj!

Detinski svet, dežela bajna,
Aj kje za mano si, aj kje?!
Valovi so odgnali me od tebe,
V odprti ocean me zdaj drvé . . .

Ah, da, mornar sem, ki odjadral
Od rodni tihih sem bregov,
Da si poiščem nove zemlje,
Onkraj morja odkrijem svet si nov —

In potnik sem, ki ga omamil
Mameče sreče je smehljal,
In zdaj roke po nji stegujem,
Kopneč, kedaj odpre se njen mi raj.

In ptica sem, ki jo zvalila
Selivk je tropa v južno stran
In zdaj s potrtimi perutmi
Želi nazaj, nazaj v svoj rodni stan.

Detinski svet, dežela bajna,
Kaj bi, kaj bi pač danes dal,
Da iz neznane dalje zopet
Do tvojih me obal pripluje val,

In materno mehko naročje
Bo spet mi kakor nekdanj — svet,
In nje ljubezen — solnce vroče,
In sreča — materinski nje pogled!

Rado Kósar.

Njegov pogled.

(Svetopisemska povest. — Spisal *Fr. Kralj*.)

I.

 asna poletna noč je objela skromno galilejsko mestoce Naim. Srebrne zvezdice so zrle miroljubno in prijazno na gladke strehe, in mesec je risal po praznih ulicah dolge sence, ki so se večale in pomikale kakor skrivnostni duhovi. Lahen in topel veter je majal liste na visokih drevesih in provzročal tajnostno šušenje, ki je motilo nočno tihoto. Dà, to je podoba lepe, božje noči, ko zatiskajo lahkokrili angelji trudne oči zemljanov, ko čuva nad njimi dobrotno oko Vsemogočnega, deleč jim mir in pokoj po dnevnih trudih in skrbah!

Le dvema človekoma náimskega mesta ni še zatisnil dobredejni sen trudnih, izmučenih očí v odpočitek. Brleča svetilka v náimski shodnici se staplja z lunino svetlobo v blede luč, ki nam riše nejasne obrise starega, osivelega moža, ki še sameva v shodnici, zatopljen v težka vprašanja, v vprašanja, ki so važna za vse čase. Samuel, predstojnik shodnice in učitelj judovski, bedi še o poznem nočnem času. Mnogo se je učil, mnogo molil, mnogo bral v svetih knjigah, a njegov duh še ni utešen, še ni zadovoljen. Ko vse mesto počiva v sladkem snú, se njemu pojavljajo težka vprašanja, na katera ne zna odgovoriti.

Dan za dnem si ponavlja prorokbe o zaželenem Mesiji, o obljubljenem preroku, kateri jih bo rešil dušne teme, ki jim bo glasnik ljubezni, resnice in pravice.

Dà, nastopil je že, ki se izdaja za poslanca Vsemogočnega; ali pa mu je verjeti? In nehoté si ponavlja vse prorokbe o Mesiji. „Vem, da bodo v našem rodu blagoslovljeni vesoljni zemlje rodovi, kajti zvezda bo izšla iz Jakoba, mladika bo pognala iz Jeseja. Bog bo obudil iz Davidovega rodu Njega, ki bo uničil greh, po kojem bo jenjala hudobija, in zavládala pravica!“ In na misel mu prihajajo besede: „Bog sam bo prišel, in vas bo rešil. Tedaj se bodo odprle oči slepih; tedaj bodo slišala ušesa gluhih; tedaj bo skakal kakor jelen hromi in govorila bodo usta mutcev.“

„Morda je Jezus iz Nazareta oni obljubljeni prorok, katerega bo poslal Gospod mesto Mojzesa. Saj sem na lastne oči videl, kako je obudil sina uboge vdove v našem mestu. Sin še živi in je glasna priča njegove smrti. Toda ... zakaj ne zavláda v Izraelu, zakaj ne prežene Rimljanov, ne pravi li pismo: „Veseli se, Sijon, glej, tvoj Kralj pride k tebi pravičen in odrešenik... in njegova oblast je od morja do morja, od rek do mej zemlje. Iz tebe, o Betlehem, izide, ki bo gospodoval v Izraelu.“

O Gospod, doklej boš še pustil svojega služabnika v dvomu? Ako je on Mesija, moramo vanj verovati, ako ni, moramo ljudstvo svariti, da mu ne veruje.“

V te misli je bil utopljen izraelski učenik Samuel, a na taka vprašanja ni znal odgovora.

Iznova mu je drug predmet stopil pred duševne oči. Imel je sina, sina-jedinca z imenom Baraba. Kako se je za njegovo vzgojo trudil. A bilo je vse zaman. Vsemu náimskemu mestu je bil v pohujšanje. Moral mu je zapreti duri svoje hiše, ker kot izraelski učenik ne sme imeti v mestu očitnega pohujševalca. Sin je odšel pred tremi leti v tujino. In kaj je ravnokar danes zvedel o njem? Njegov sin ropa in mori ob potu iz Jerihe v Jeruzalem.

Bolj kot njegova starost, ga je pretresla ta bridka vest, da mu sin-jedinec ropa, da mori sin, ki mu je dražji kot luč očij, katerega bolj ljubi kot lastno življenje. In ta sin mu dela tako sramoto, ni vreden očetove dedščine, ne očetovega blagoslova. Kdo mu bo v smrtni uri zatisnil trudne oči? Morda sin-razbojnik, morilec? Te misli in obilen pot mu stopi na blede čelo.

„O Gospod naših očetov, potolaži bornega starca, ki živi v dvomih in bridkosti!“

Svetilnica je dogorela in ugasnila. Polutema nastane, ker lunin svit le medlo razsvetljuje shodnico.

A kaj se tam širi, dviguje, dobiva človeške obrise? Je-li poslanec neba, ki ga je prišel potolažiti? O ne! Prikazen dobiva jasnejše in določnejše poteze, pred njim stoji učenik Jezus iz Nazareta. Milo njegovo obličje se sveti v čudoviti svetlobi in njegov pogled je zadel Samuela prav v srce. Da, ta pogled! Te mile oči, ki znaniyo le dobroto in ljubezen, so ga zadele prav v srce. Dolgo je počival ta čudoviti, globoki pogled Gospodov na prestrašenem učeniku, ki ni mogel družega spregovoriti, kakor te-le besede:

„Učenik nazareški, osvobodi me dvomov.“

Bila je pristrčna prošnja, ki je pričala, da že veruje Samuel na Jezusovo poslanstvo in vé, da mu lahko pomaga.

Podoba Jezusova je še v jasnejšem svitu zažarela, vprl je svoj pogled še bolj milobno v omamljenega Samuela, in izrekel jedine besede:

„Tvoj sin bo rešen!“

Gospod je izginil.

Samuel je omamljen nebeške prikazni ostal v shodnici, ni vedel, ali bedi ali ne, ali naj veruje ali ne. Vse mu je bilo tako neznano, nepričakovano in čudovito.

II.

Rekli smo prej, da ni v náimskem mestu dvema prebivalcema zatisnil sen trudnih očij. V času namreč, ko je premišljal stari Samuel svete prorokbe, stal je zunaj pred shodnico visokorasel, krepak in mlad mož. Oči so se mu divje svetile in roke so se mu stiskale krčevito v pesti, s katerimi je grozil proti shodnici in Samuelu v divjem, groznem in brezbožnem samogovoru:

„Ha, svetohlinski starec, nocoj sem prišel, da poravnava zastareli dolg. Meni nisi hotel dati namenjenega dela, zato naj tudi tebi nič ne ostane. Naj izpuhti proti nebu meni v radost in tebi v tugo nagrabljeno bogastvo tvojih skopih rok.

Zakaj si me vedno zaničeval, vedno svaril in kaznoval, kar pomnim? Zakaj mi nisi pustil nikake prostosti? Tvojih večnih pridig in dokazovanj

o izraelskem Rešeniku, ki mora sedaj nastopiti, sem se že zdavnaj naveličal. Postal sem to, kar ti je danes naznanil sel: ropar in morilec. A zame je to premalo. Pravijo, da je imenitnejši, čim več naslovov ima kdo. Čakaj, jaz hočem postati tudi požigalec in upornik; prvo danes, drugo kmalu. To bodi tvoj zadnji spomin.

Ha, ha! Gotovo zopet računaš Danielove tedne, da bo prišel Rešenik tebe rešit. Čez nekaj trenotij bom jaz tebe rešil tvojega nakopičenega bogastva: postal bom tvoj rešenik.

Ali pa se znabiti mučiš z razmotrivanjem težkega in važnega vprašanja: kako bi se mene iznebil? Gotovo premišljaš, kako bi me zatožil, da me vjemó in še obesijo. Ne boš, lisjak! Zato si prestar, da bi ti sploh kaj pametnega prišlo na um. Tu imej dokaz, da se te ne bojim; da boš znal, kdo ti je hišo zažgal. Ne bi rad, da bi dolžil koga drugega.“

Pri teh besedah potegne iz svojega plašča neko z jermenom ovito tablico in jo vrže pred shodnične duri. Nato odide proti domači hiši, ki je stala kakih sto korakov od shodnice.

Gotovo so že spoznali čitatelji preklinjevalca, ki je tako odurno in besno grozil lastnemu očetu.

Bil je Samuelov jedinec, Baraba.

Visoka in lepa Samuelova hiša se je svetila v blede lunini svetlobi. Duri so bile zaprte, in Samuelova žena, stara Abigajla, je že počivala.

A zaprte duri ga niso motile, vedel je za skriven vhod, zavil okrog hiše in kmalu je bil v rojstnem domu.

Čez malo trenutkov je prišel iz hiše; hitro in nekako preplašen je hitel na bližnji hribec, da bi tam gledal učinek svoje hudobije. Na vrhu hriba je legel na mehko travo, zavil se tesno v plašč in radovedno čakal, kdaj se bo prikazal rdeči plamen iznad hiše. Prav nič ga ni motilo, da spi v hiši njegova mati Abigajla, da lahko zgori, ker ne bo nihče pazil nanjo v občni zmešnjavi. Ležal je že tako pol ure in se grozno dolgočasil, ker se ni hotel prikazati plamen. Bal se je že, da ne bi znabiti zapazila Abigajla plamena in pogasila. A ne! Glej, tam je že šinil iz okna dolg, tenak plamen, za njim drugi širši in dalje večji in večji ...

Samuelova hiša je bila v ognju.

Dolgo časa je bilo vse tiho. Nakrat pa se pojavi ropotanje, drvenje in vrvenje. Zmešnjava nastane; vpitje, kričanje moti nočno tišino.

„Sem že opravil“, zamrmra Baraba, vstane, ozre se še jedenkrat na domači dom in odide proti Samariji.

Vpitje in kričanje vzdrami Samuela iz globoke zamaknjenosti. Shodnica žari v čudnem, krvavem svitu. Kaj je to? Mari je to posledica čudovite prikazni? Skoči iz shodnice, zagleda svojo hišo v plamenu, obstoji in ostrmi kakor zadet od strele.

Kakor marmornat kip je stal stari Samuel, blede, nepremičen, brezglasen in zrl svojo hišo, ki je kakor velikanska bakla puhtela tja proti nebu.

A najedenkrat se izviije iz njegovih prs kakor grom mameč, obupen klic: „Kje je Abigajla?“

Bil je to grozen, srce in kosti pretresajoč vzklik. Starec se je onesvestil in se zgrudil na zemljo.

Zavedel se je v bližnji hiši, in poleg njega je stala Abigajla. Starcu se je zdelo, kakor bi bil sanjal strašne, preteče sanje. Ni mu bilo vse prav jasno, kar se je zgodilo.

„Kdo te je rešil, zvesta Abigajla? Ali je res gorela moja hiša?“

„Poglej, Samuel, skozi okno! Mene je pa rešil iz plamena junaški sin vdove Obed, katerega je prorok iz Nazareta obudil v življenje.“

„Da, da, Gospod iz Nazareta“, mrmral je sam s seboj starec in znova zatisnil oči. Zunaj pa je že pojemal plamen in umazan, smrdeč dim se je še kadil iz porušenih zidin. Gasili so ljudje, kolikor so mogli, a hiše rešiti niso mogli. Dobro je vsaj bilo, da so ogenj ustavili, da se ni širil po mestu.

Starec se ni zavedel zopet do jutra.

Zjutraj pa mu je bilo vse jasno kakor beli dan. Postal je to noč berač.

Nikdo ni vedel, kdo je zažgal, in vsa domnevanja o tem so bila zaman. Kar prinese Obed izpred durij shodnice ono tablico, katero je od sebe vrgel Baraba.

Samuel zagleda znano mu tablico in prebledi. Odviije jermen. Na nji je bilo zapisanih deset božjih zapovedij s podpisom: Baraba. Take tablice so nosili pravoverni Izraelci vedno s seboj in so jih ob času molitve privezavali z jermenom na čelo.

Jasno je bilo vsem, da je požigalec njegov sin Baraba. Bolj kakor zavest, da je izgubil vse premoženje v tej noči, ga je potrla bridka resnica, da je požigalec njegov rodni sin.

Kaj naj pomenijo torej besede v nočni prikazni:

„Tvoj sin bo rešen?“

Baraba, ropar, morilec in požigalec, ta se bo rešil? Kdo to zna?

„O Gospod, otmi me dvomov!“

III.

Ljudje so sočustvovali z nesrečnim Samuelom in so mu jeli zidati novo hišo. Bila je to nekako njihova dolžnost, da so obožanemu izraelskemu učniku preskrbeli stanovanje.

Sam je ostal v hiši Obeda in njegove matere. Sama sta bila revna, a delila sta z veselim srcem, kar sta imela. Samuel je postal odslej na zunaj zamišljen, brezbrizen, in rekli bi, top za vse.

Pri Obedu pa je bil ves izpremenjen. Čim dlje je bil tam, tem bolj je vzljubil ponižnega Obeda, ki je postal ves drugačen, kar ga je obudil v življenje Učenik nazareški. Poprej se mu je pač dalo marsikaj očitati, a z novim življenjem je postal nov človek. Kako rad bi šel Obed za Učenikom v Judejo, a je moral skrbeti za živež stari materi-vdovi.

V jasnih poletnih večerih sta sedela pred hišo in se pogovarjala o zaželenem Mesiji. Po oni prikazni v shodnici je Samuel trdno veroval, da je Jezus iz Nazareta res poslanec božji, res obljubljeni odrešenik. Najrajše je pa imel Samuel mladeniča zato, ker mu je rešil zvesto Abigajlo.

Pripovedoval je Obed, da se mu je zdelo v oni noči, kakor bi ga bil kdo po imenu klical, rekoč, da gori pri Samuelu. „Zato vstanem in grem pogledat. Tvoja hiša se je belila v mesečini, in bilo je mirno vse okrog. A kar nakrat šine skozi okno plamen. Skočim k vratom, a so bila zaprta. Ne pomišljam se dolgo, ampak hitim po sekiro domov ter razbijem vrata. V hiši je bilo že polno dušечеge dima. Dobil sem kmalu skoro nezavestno Abigajlo ter jo prenesel na svoj dom. Tebe ni bilo nikjer. Zunanji mrak je predramil Abigajlo, da se je zavedela ob strašnem prizoru. Rekla je, da si v shodnici. Ravno pred vrati sem te srečal, kjer si stal kakor okamenel ter se kmalu potem zgrudil nezavesten na tla.“ Poznejše je bilo vse znano Samuelu samemu.

Nesrečni udarci, ki so zadevali ubogega Samuela, bi bili uklonili krepkega moža, a ne osivelega starca. Kot svetel žarek upanja so mu še ostale te besede v nočni prikazni:

„Tvoj sin bo rešen!“

Kako in kdaj, vse to mu je bilo nejasno.

Saj se je ta sin takorekoč odpovedal veri svojih pradedov, ko je vrgel proč deset božjih zapovedij.

Tako je v tihoti preživel v borni Obedovi hiši poletje in jesen. Večkrat sta želela Obed in Samuel zapustiti Naim in pohiteti v Judejo, da bi kaj več slišala iz ust nazareškega Učenika. A kakor smo že rekli, je ovirala Obeda skrb za staro vdovo in Samuela učiteljska služba. Srčno sta želela, da bi se Jezus znova povrnil v Galilejo, a ni ga bilo več nazaj. Upala sta sicer, da ne bo za vedno zapustil Galileje, ker nista vedela, da je odločeno od vekov v božjem sklepu, da bo nazareški Učenik o bodoči veliki noči trpel za Izrael in vesoljni svet...

Marsikoga Bog s trpljenjem čisti in vabi k sebi, da se zateče človek končno k Onemu, ki je vir vse uteh, tolažbe in pomoči. Tako je bilo tudi s Samuelom. Mej tem, ko se drugi izraelski učeniki niso mnogo menili za Jezusa, ali so ga pa še celo preganjali, ker so bili v časni sreči in blagostanju, je navajal Bog Samuela ravno z nesrečami, da se je čim dalje bolj oklepel preganjanega Proroka iz Nazareta. Ni bilo še dovolj, da mu je lastni sin hišo zažgal, prišla je zanj še hujša sramota.

* * *

Ob cesti, ki pelje iz Jerihe v Jeruzalem, je stala ob našem času nizka hiša, kjer so prenočevali potniki in kupci. Pri ljudeh ni bila na dobrem glasu, ker so trdili, da je že marsikaterega bogatega kupca za vedno zmanjkalo v tej krčmi. Zato so bogati kupci rajše ostajali v drugi krčmi, ki je bila bližje Jeruzalema.

Deževnega zimskega večera so sedeli v tej zloglasni krčmi štirje ljudje. Prvi je bil krčmar, drugi so bili oblečeni kakor potniki in kupci. Glavnega in največjega že poznamo po njegovem divjem pogledu: ta je Baraba. Druga dva sta njegova druga v roparskem poslu; imenujeta se Dizma in Gesta.

„Slaba se nam obeta; zaslužek naš je postal pičel“, zazdeha vedno zaspani krčmar ter pogleda svoje goste.

„Tega je kriv Baraba, ker nam pusti, da uhajajo najboljše ribice.“ Nekako nevoščljivo pravi Gesta te besede, ker je bil jezen, da so Barabo izvolili za glavarja, a ne njega.

Na to očitanje pogleda divje Baraba Gesto in zavpije:

„Môlči, nenasitljivi volk!“

A kmalu mu pride nekaj družega na misel, in hinavske zvijačnosti posmeh mu zaigra na obrazu. Prav mirno začne:

„Prav imate, tovariši, da se jezite. Slabo sem vas vodil. Nocoj pa hočemo popraviti, kar sem zagrešil. Noč je precej temna; ravno prav za nas. V Jeruzalemu je bogati Štefan, njega bomo oropali. Storili bomo to samo trije in ravno vaju sem izbral, Gesta in Dizma, da mi pomoreta. Torej na noge!“

Mraz je pretresel Gesto pri teh besedah, kajti bil je velik strahopetec pri svojem ohlapnem jeziku:

„Ne, ne! Očitno ne smemo ropati, in to še celo v Jeruzalemu!“

„Môlči!“ zagrmí Baraba. „Kdor se mi ustavlja, ga smem ubiti. Niti besede več, vstani in pojdi!“

Gesta je vedel, da se Baraba ne šali. Ako ne sluša, gotovo življenje izgubi. V Jeruzalemu se bo pa morda vendar-le še izmuznil in ušel.

Čez nekaj trenutkov so odšli trije glasoviti roparji v temno noč proti Jeruzalemu. Krčmar je ostal sam in zaspal pri prazni mizi.

Čez nekaj dnij pa so govorili po vsej Palestini, da so ujeli rimski vojaki tri najglasovitejše roparje: Barabo, Dizmo in Gesto. O veliki noči bodo sojeni in križani.

Kakor strela je zadela ta strašna novica sivolasega Samuela. Kaj more zanj še hujšega priti? Sin izraelskega učenika bo očitno pred tisoči in tisoči ljudij križan Ubogo očetovsko srce, kake grozne muke ti napravlja hudobni sin! A zaupaj na besede največjega proroka v Izraelu:

„Tvoj sin bo rešen!“

(Konec prih.)

Zaznamovani dnevi.

(Spisal *J. Štrukelj*.)

VII. Radovedneža.

 kresu je bilo. Hladni vetrič je pihljál zvečer proti deveti uri in preganjal dnevno vročino, po vrtilih v Zakotju so že letale kresnice — pa prevzetno, kakor bi se hotele kosati z zvezdicami na jasnem nebu, skratka: prav prijetno je bilo v mehki travi pod Plaščarjevim orehom. Toda oče Plaščar ni mirno in zadovoljno ležal in se veselil večernega počitka, dasi je ves božji dan trdo delal. Ni bil zadovoljen, ampak jezen. Zakaj neki?

I, saj se vé: zaradi otrok, kakor je sploh na več krajih! Pa saj je glasno izražal svojo jezo:

„Dovolj dolg dan je, lahko bi se bil že naletal, pa ga le še ni od nikoder! In da se ne utrudi! Mene vse boli, da se komaj premikam, to pa ni nikoli ugnano! Bog nas varuj, kaj še bo, če ne bo imel nič ušes...!“

„Ali Mihca še sedaj ni domov? Njega pa že ne bomo čakali z večerjo, naj pa ostanke je“, jezila se je tudi Plaščarica na pragu.

„Šibo mu pusti, ne pa večerje!“ oglasilo se je na kratko izpod oreha.

„Pa kdaj je že izginil? Od sedmih ga nisem nič videla!“ tožila je vnovič mati. „Kar večerjat pojdim!“ Vendar sitno se ji je zdelo, če bi ne bilo vseh pri skledi, zato je zaklicala pred ognjišče: „Franca, skoči h Kodranovim tja na oni konec vasi, morda je tam; z Janezkom zmeraj skupaj tičita.“

Franca je bila pa že bolj pridna kakor Mihec. „Jožek, ‚tato‘ pojdeva“, dejala je Jožku v naročju in šla iskat Mihca. Tam pod orehom je pa kar naprej nekaj godrnjalo.

Pri podružnici sv. Mihaela v Zakotju je glasno in jasno zapel zvon — ob devetih je zvonilo v poletenskem času na čast sv. Florijanu — samo trikrat je udaril žvenkelj, kakor se gre, potem je pa samo po malem in le na jedno stran še nekoliko tolkel. Plaščar je bil že vstal in začel moliti skupno z ženo, toda ni končal molitve, kakor tudi še marsikdo v Zakotju ne.

„Kaj ga ima Blažè preveč pod kapo, kali, da tako čudno zvoni?“ pojezil se je Plaščar med molitvijo. Toda vpitje pri cerkvi je zmotilo njegovo ugibanje.

„Ti nezrelec, ti, majhni!“ vpil je cerkvenik Blažè in prestrašen držal Kodranovega Janezka za roko. „Prav za gotovo sem mislil, da je bil tat v zvoniku. Jaz ti bom že uro navil, da boš pomnil!“

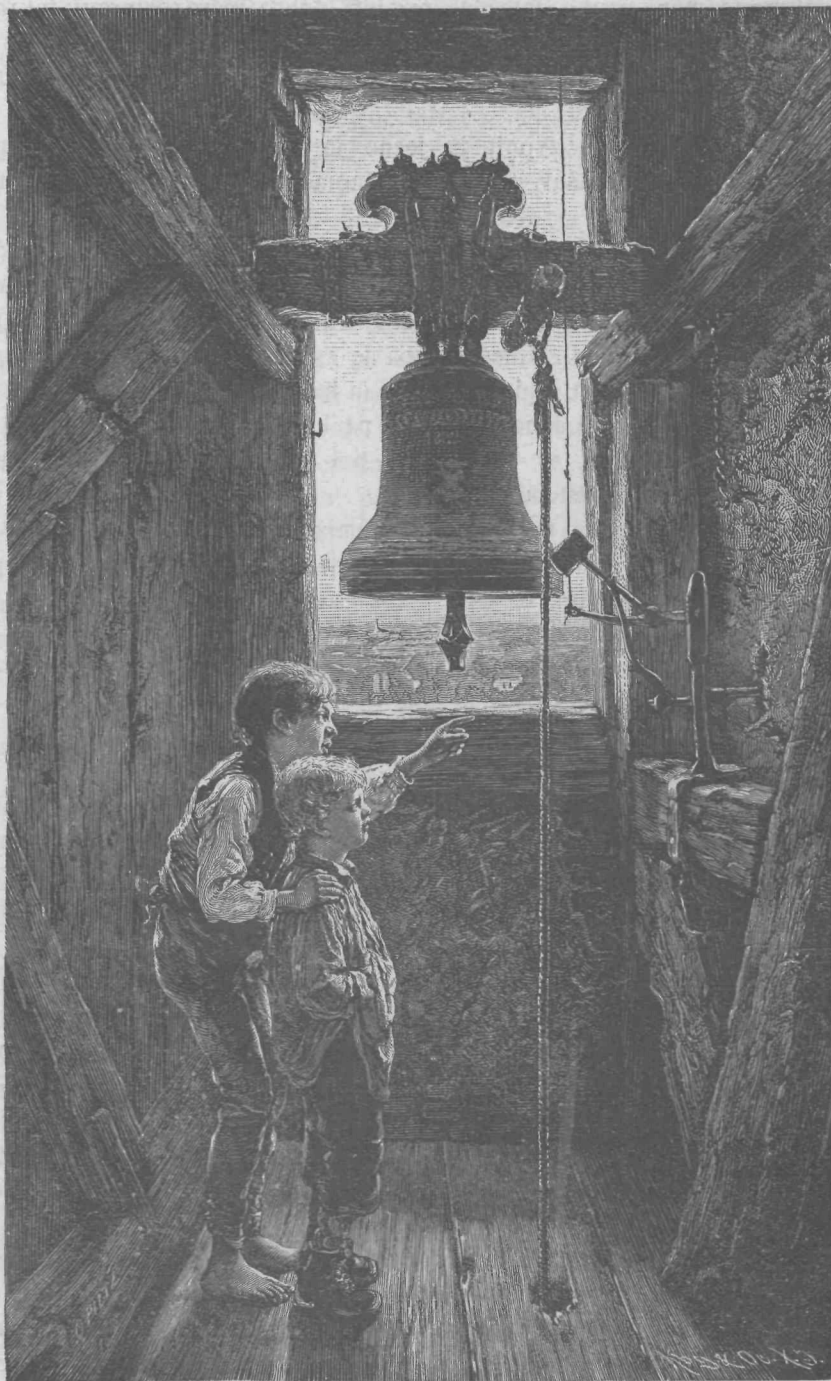
Janezku je kri tekla iz nosa, pa Blažeta se je hudo bal, zato je jokal, kakor bi se šlo za stavo. Opravičevati se je hotel, da bi ga Blažè izpustil, pa strah in jok sta mu zaprla grlo. Šele potem, ko ga je Blažè že dobro dolgo tresel in se je nabralo okrog cerkve precej ljudij, ki jih je bilo privabilo neredno zvonjenje in krik, šele potem je jokaje dopovedoval: „Saj nisem bil sam —“

„Kaj pa imaš, ali imate otroci sploh opraviti v zvoniku? Samo jaz imam pravico do zvonov in ure! Dobro vem, da bo ura jutri vsa zmešana! Človek zapira in zapira, pa še ne zadosti. Oh, drobiž otročji!“ Zopet je Blažè dobro potresel Janezka za rame.

Morda bi bil revček še dolgo ostal v koščenih rokah Blažetovih, da se ni potegnil neki vaščan zanj, češ, pusti otroka, pusti, saj je ura še v zvoniku, in bila je tudi ob devetih še pravilno, zvonov pa tak otrok tudi ne more odnesti, saj nimamo tako majhnih, kakor naši sosedje Podgorci, ki jim je veliki zvon skozi line padel, in ga je šele čez dolgo časa našel petelin v koprivah za zvonikom.

„Bog vé, kako je v zvoniku, jutri bom že ogledal“, godrnjal je cerkvenik in izpustil Janezka.

„Pa bolj skrbno zapiraj“, podražil je prejšnji vaščan še malo Blažeta. „Ali nisi slišal, da so oni dan na Dolenjskem tatovi ukradli monštranco?“

„Pri nas je pa ne bodo“, odrezal se je Blažè, „ker je nimamo. Zaklepam pa že dovolj, tatov ne bo v cerkev, otrokom pa tako nihče ne ubrani. Veš, ti, ki tako rad meni nauke daješ, le pri biri dobro mero pripravi: takrat pa nisi tako radodaren, kakor sedaj-le z besedami...!“

„Dolžan ti nisem nič — zvonit pojdi, zvonit, na čast sv. Florijanu, kaj se boš —“

In res je šel Blažè zvonit, pa jezno je zvonil in dolgo. Molil pa ta večer ni navadnih očenašev, ampak vjednomer je mrmral: „Oj, ti otroci, otroci...“

Kodranov Janezek in Plaščarjev Mihec sta se pa kmalu potem doma opravičevala in obtoževala, saj je Janezek izdal tudi Mihca, ki bi se drugače morda ne bil podal. Mihec je povedal malo drugače, Janezek pa tudi malo drugače: Janezek je dolžil Mihca, ta pa je zvrčal krivdo na Janezka, češ, moral sem mu iti pokazat, kako ura bije in kakšni so zvonovi. Toda resnica je ta-le: Mihec je zapeljal Janezka, ki se pa kajpak ni mnogo branil.

„Tin-dan, tin-dan“, je udarilo ob pol osmih v zvoniku sv. Mihaela, Janezek in Mihec sta pa štela.

„Kakšna je neki ura v zvoniku?“ pomišljeval je Janezek.

„Kaj še nisi bil nikoli v zvoniku?“ dejal je Mihec skoro zaničljivo.

„Nikoli še ne.“

„Pojdiva. Boš videl, kako je.“

„Če ni zaprto —“

„Poglejva.“

„Pa če cerkvenik pride —“

„Saj ga ne bo.“

Sla sta proti cerkvi. Nobenega človeka ni bilo v bližini. Zvonik je bil odprt. Smukneta skozi vrata in kmalu sta stopala po strmih, že precéj trhlenih stopnicah kvišku proti uri in zvonovom.

Toda najedenkrat zastane Janezku noga. „Mihec, ali slišiš?“

„Kaj pa?“ obrne se Mihec.

„Kdo pa nekaj teše gori nekje?“

„Ha, ha, teše, seveda... To je ura! Ura se glasi, le ne boj se!“

Prišla sta srečno mimo ure, kjer se je Janezek čudil velikanskim kolesom, do zvonov. O, kako majhno se je zdelo Janezku vse na tleh! Toda glave si ni upal pokazati pri linah, bal se je namreč vedno, da ne bi ga kje zagledal cerkvenik in pritekel... Nekaj časa sta ogledovala, kar zahrešči po uri, da je Janezka groza obšla. Bilo je, kot bi se hotelo vse podreti: drrrr... rèsk. Pa je odnehalo.

„Sedaj bode bila ura. Le na kladivo glej!“ učil ga je Mihec, ki ga je tisto čudno drdranje v uri sicer tudi nekoliko iznenadilo in prestrašilo, pa se je vendar kmalu spomnil, kaj to pomeni. Janezku pa je bilo vse novo. In res, kmalu se je vnovič nekaj sprožilo v uri, da je jelo hreščati, kladivo se je privzdignilo, in udarilo tin-dan, tin-dan, tin-dan... Tako blizu zvonov Janezek še nikoli ni bil. Vse mu je šlo skozi ušesa, in kako dolgo se je še potem zvon tresel!

Sedaj sta radovedneža pravzaprav napasla svojo radovednost, saj sta videla in slišala vse. Toda sklenila sta počakati še jedno četrto ure, zakaj takrat bo še zanimivejše, ko bo bila ura ne le četrta, ampak tudi uro. Pa pozneje sta obžalovala ta svoj sklep. Res, da sta slišala, kako bje ura v zvoniku osem, toda pozneje so ju zadele pa precej neprilike.

„Kdor zna narediti tako uro, tak pa zna nekaj!“ trdil je Janezek po stopnicah dol gredé.

„Mislim, da —“ hotel ga je potrditi v njegovi misli Mihec, ná, pa začne zdolaj nekaj staro kašljati. In sitnost — kašelj je šel v zvonik: cerkvenik Blažè je šel uro navijat! Kaj pa sedaj? Sreča, da sta bila bosa. Tiho kakor miši sta šla nazaj v zvonik. Blažetu se ne bi bilo varno pokazati, zato sta zlezla za drdro, ki je v zvoniku čakala celo leto velikega tedna. Še dihati si nista upala, Blažetovi koraki pa so bili glasni in vedno bliže.

„E-he, sapa, sapa se dobi po teh stopnicah“, oddihoval si je Blažè, potem pa navil uro. „No, hvala Bogu, za štiriindvajset ur bo dobro“, pogovarjal se je sam s seboj in počasi odšel.

Še bolj srčni ‚hvala Bogu‘ pa sta izrekala Mihec in posebno Janezek, da je Blažè odšel po stopnicah navzdol. Pa iz zvonika ga ni hotelo nesti. Nekaj je premetaval in momljal, potem pa začel zvoniti „ave Marijo“. To se je Janezek stisnil v kót, kakor bi ga nič ne bilo! In molil je angeljsko češčenje, pa pobožno, in potem dostavil še očenaš in češčenamarijo, da bi že prišel iz zvonika. Mihec je pa slabo molil in le bolj ogledoval, kako se zvon ziblje, in zato menda nakopal sebi in Janezku nadlogo. Blažè je namreč odzvonil, zaklenil in odšel: Janezek in Mihec pa v zvoniku!

No, sedaj sta pa imela! Ko je Mihec videl skozi line, da je Blažè odšel v svojo hišico, odleglo jima je in lezla sta po stopnicah. Toda zvonikova trda, močna hrastova vrata so bila zaklenjena. Janezek je takoj zajokal. Mihca je sicer tudi pogrelo, toda za jok je bilo še vedno dovolj časa, zato je dejal pogumno: „E, to nič ne dé, bom pa skozi line koga poklical. In vrnila sta se po stopnicah navzgor, da jima je sapa pohajala. Toda koga naj bi poklicala? Ključ je pri cerkveniku — — — Bolj na skrivnem sta pogledovala skozi line, pa nikogar ni bilo, da bi jima pomagal.

Brentežev Nace je gnal živino s paše in prepeval Kodranovemu Janezku je šlo pa na jok, in tudi Mihcu je zmanjkovalo poguma in veselosti.

„Ti reč, ti, taka!“ ugibal je bolj žalosten kot vesel, „da je moral zakleniti!“

Pa kar je bilo, je bilo: v zvoniku sta bila zaklenjena.

„Zvoniva!“ svetoval je Janezek.

„Potem bo šele Blažè hud. Čakajva.“

„Noč se dela.“

„Še lažje mu bova ušla.“

„Kako?“

„Spodaj za vrata se bova postavila. Ko bo prijel za vrv, midva pa ven. Le brez skrbi.“

„Pa res! Samo dolgo ga še ne bo.“

„Saj se nama ne mudi tako strašno.“

Ej, pa se čas vleče, da nikoli tega, kadar bi kdo kmalu rad kaj dočkal. Neznansko počasi jima je mineval čas doli pri zvonikovih vratih. In pa noč in tema, to, to! In v temi je vselej strah. „Vš, vš“, je dejalo gori nekje pri malem okencu. Janezek se je stisnil k Mihcu. „Kaj neki je?“ „Nič, kak netopir“, razlagal je Mihec, pa si je komaj vrjel, češ, kaj pa, če ni, temveč kaj straši. Zopet je bilo vse tiho, pa ne dolgo. Nekaj je zacvililo in se zadrvalo po tramovih, ki so nosili stopnice, pa kmalu padlo v kot med stare deske. Podgane so se preganjale. Mučno je bilo Janezku, Mihcu tudi. In noč ni imela prav nič usmiljenja z njima; čedalje večjo temo je sula na zemljo. Sedaj je pa jelo še Mihcu prilivati kropa. Če je tista „storija“ resnična, da po noči prihajajo v cerkev mrlički k maši, vsi brez glav, da mašuje mašnik brez glave In če mrtveci dobé živega človeka, zdrobé ga kot solnčni prah ... Janezek te „storije“ še ni slišal, drugače bi bil skoprnel.

No, čas rešitve se je bližal. Vuri je hreščalo in napovedovalo, da bo v kratkem devet. Blažè, ki je bil za zvonjenje točen, je že zarožljajal s ključem v vratih. Sedaj je bila pa tema dobrota za Janezka in Mihca. Blažè je stopil tisti dve in pol stopinji, ki ji je storil sam Bog vé kolikokrat že, do zvonovih vrvij, in potegnil. Takrat pa skočita Mihec naprej in srečno; Janezek za njim, a spodletelo mu je, da se je majhno potolkel in, kar je bilo huje, da ga je Blažè ujel. — Drugo je pa znano.

Ti predrta radovednost, ti, pa jo je bilo le treba precèj drago plačati! Ne bosta tako brž pozabila, po čem je.

Zaupaj v Boga!

Radopeven droben ptič
V zélen zletel je gozdič,
Sedel tamkaj na drevo je,
Pesmi peti jel je svoje.

To opazi sókol hud,
Z viška nanj spusti se ljut,
Prime pevčeta za grlo,
Pravi: „Več ne boš se drlo!“

„Sokol, prosim te lepó:
Usmiljenje imej z menó!
Saj ti nisem zla nič stóril,
In če sem, se bom spokóril!...“

„Nič! ... Predrzo tu si pél,
S srdom mi srcé razvnel;
In zato ti je umreti,
Tako j hočem te požreti!...“

Že ga htel prebósti je,
Lovec spel po hôsti je;
Skrivši bliže se prikrade,
Puška počí, sókol pade ...

Radopevni drobni ptič
Pa zleti čez dol in grič;
Lovcu srčno hvalo dáje,
Iz višin uči peváje:

„Človek, človek, božja stvar,
Zdvójiti!) ne smeš nikdár!
Ko gorjé najbolj te stiska,
Božja se pomoč zabliska!...“

) Zdvojiti = obupati.

Janko Leban.

Iz temne zgodovine čebelnega življenja.

(Piše *Fr. Pengov.*)

I. Nočni napad.

Solnce je že davno zatonilo tam doli za morjem. Polagoma so utihnili solnčni bregovi, utihnile loke in krasna rožna ajdovišča, umolknilo je na njih živahno brenčanje in gomzenje hroščkov, pisanih metuljčkov in raznih drugih krilatih narodov. Mesto zlatih solnčnih žarkov, ki so bili ob solnčnem zahodu vaško cerkvico ogrnili v škrlatno kraljevo odejo, pripluli so milijoni in milijoni svetlih lučic na brezoblačni nebesni svod, lučic tako visokih, mirno plamtečih in čistih, kakor bi bili to sami angeljci, ki obdajajo prestol Najvišjega, kralja svetov. Skozi veje jablan in skozi visoko bezgovo grmovje pa radovedno ogleduje srebrna luna mali lični ulnjak, ki obsega kakih deset srečnih držav v podobi desetih velikih panjev. Radovedna, je-li že po trudapolnem dnevu z bogato ajdovo pašo počivajo vse male delavke, poluka z jednim očescem (žarkom) skozi žrelce najpridnejšega ulja s podobo Danijela v levnjaku. V ravnih ulicah rumenkastega satovja spavajo tisoči malega ljudstva ter mirno sanjajo, kakor vojska kralja Matjaža v gorski votlini.

Vse tiho; noč in mirna tišina je legla nad vso pridno čebelno naselbino. Le vročerkvnež — mlad trot ne more in ne more zatisniti očíj. Seve, ves dan je postopal brezdelno po polnem satovju in pokušal méd najraznovrstnejših cvetlic; bilo je pa vmes tudi nekaj takih, po katerih rada glava boli in res je bil to tudi jeden vzrok, da je naš trotek raje kolovratil okrog, kakor pa da bi bil stisnil svojo glavico v satno celico in zaspal.

Pri glavnih vratih (pri žrelcu) ugleda senco; bila je straža. Nepremično, kakor okamenela stoji, glavico obrnjeno ven in strmo gleda v jesensko noč. Krilca se ji leskečejo v modrikastem mesečnem svitu, ki prodira skozi kalinove veje.

Vesel, da dobi družčino v tej nočni samoti, pohiti gibčni trot proti vhodu.

Čbelica-stražkinja, čuvši za seboj drobne korake, se urno ozre. A temina v panju ji brani razločiti, kdo bi se ji bližal. A očividno ji ni mnogo do tega. Nekaj družega od zunaj obrača na-se vso njeno pozornost. Zato se takoj spet strmo zagleda ven v neko stvar. Le tiho še zakliče:

„Huum-dzis-íís! Hiti in poglej!“

„A — si ti, nepokojnež?“

Mladi trot, ki tudi dobro pozna vrlo ostrožnico, se previdno ozre skozi žrelce v smeri, ki mu jo delavka naznači s tipalnicami. I res, o groza! — pred uljem poletava velika črna senca tiho in lahno, kakor kadar jastreb pluje v krogih nad dolino.

Zdaj pa zdaj se staplja ta senca s senco kalinovega grma, precej nato pa je njena podoba ostro začrtana v mesečnem svitu, ki ji dela svetlo-modro ozadje.

„Veš-li, kaj je to?“ vpraša ostrážnica z glasom, kakor bi slutila nesrečo.

„Tega jaz ne vem!“ zastoče nebrižni pustolovec. A brzo mu postane stvar jasna. Čuječa čebelica v tem prodirljivo zabrlizgne s stražno piščalko „Ži-i-i-i!“ in že privrši črna senca na letavno desko. — Komaj, komaj, da je skočil preplašeni klatež v stran, že vdere v panj, grozno frfotajoč s krili — velika veša. Ubogega trota spreletava mraz in vročina, da se trese kot trepetlika videč v luninih žarkih ogromno, kosmato telo, dolgi, črnosivi prednji krili z rumenimi čire-čarami, zadnji pa rumeni, kakor ilovica z dvema črnima pasovoma. Glava črna, oči se v temi leskečejo kakor dva žareča oglja, s tilnika doli pa, o strahota, gleda na okoli — velika mrtvaška glava....

„Smrtoglavec! Zi-zi!“ se razlegne v tem hipu po panju in takoj nastane ropot in vikanje in zmešnjava, kakor v napadenem taboru.

Pa nočni gost se za to nič ne zmeni. Naravnost hiti k najbližnjemu satu, razkoplje z nožicami nekoliko medenih stanic in pogrezne vanje svoj dolgi sesalni jeziček. To se je posladkál!

A ni dolgo trajala gostija. Komaj spoznajo čebelice roparja medu, se vržejo kakor stekle nanj ter z vso močjo vbadajo svoja želca v vešino telo. Ali bridko so se zmotile revice. Veša ima telo pokrito z gladkimi dlačicami, ki se tesno prilegajo in vsaka čebela, ki se vsede na široki hrbet smrtoglavčev, zdrsne hitro doli. Od trde kože pa, ki varuje celo telo, odletavajo nežna želca, kakor bodalca ob jeklenem viteškem oklepu....

Smrtoglavec pa poletava rezko po ulju, jeden mahljej silnih kril in male sovražnice se valjajo daleč po tleh. Mej tem pa neprenehoma lušči od medenih celic pokrovce in jih prazni drugo za drugo.

Zastonj je bojni krik čebelic, zastonj brizgajo strup svojih žel proti sovražniku, da je vzduh v panju prenapolnjen z ostro mravljinjo kislino. Ogromna veša se ne dá motiti in za kavino žličico s trudom nabranega medu je že zginilo v nenasitljivem trebuhu.

Ostrožnica se je bila besno. Hudovala se je pri tem sama na se, da je pustila roparja tako po ceni skozi žrelce in da ni preje zakričala. Jezila se je na celi panj, da ne more premoči sovraga in zraven sikala skrajne razburjenosti. Slednjič se ubožica tako utruji, da se, komaj prestavljajoč noge, umakne z bojišča.

A ko se spočita vrne ostrožnica znova v bojni hrušč, tedaj, gorje ti, razbojnik, — da le stražarka pride zopet k sapi....

„Ostrožnica, ostrožnica!“ Zakliče v tem nekdo za njo. Proti nji hiti stari, skušeni junak Letavec, ki je do sedaj od daleč opazoval boj.

„Ostrožnica, mi se bojujemo brez pravega vojnega črteža!“

„Prav za prav bojujete“, popravi zbadljivo delavka, „kajti ti samo gledaš.“

„To je res, pa zato toliko več vidim!“ odreže se prebrisani trot. „Vidim, da je velikanska veša najlažje ranljiva med trebušnimi obročki, in ti si dosti stara, in bi morala že zdavno vedeti, da na drugem mestu z želom ne prodrš smrtoglavčevega telesa. Ali taka mladost! Vse polno krika in sika in vika in potu, pri tem pa nimate niti zrnca soli v glavi!“

Toda ostrožnica že ni več slišala.

„Hú-ú! Naskok! Ji-i-i!“ S takimi vzkriki se vrže, pozabivši hipoma vso utrujenost, na orjaško truplo škodljivca, ob katerem so si do sedaj „razbijale glave“ vedno nove in nove bojne trume.

Nenadoma plane kosmati orjak obupno po koncu in po vsem panju se razlegne bolestni njegov pisek, podoben mišjemu glasu. Ostrožničino želo mu je prebodlo kožo ravno tam, kjer se stikata dva trebušna obročka.

Ranjeni smrtoglavec z jednim krepkim mahljejem kril pomeče pritlikavske sovražnice na vse strani, a s tem provzroči grozen hrup. Ohrabrena vsled ostrožničnega uspeha napada vsa bojna četa silovito vešo s podvojeno srditostjo in ta si zastonj prizadeva otresti se ljutih napadnic. Kakor v molekule so se ji obesile drobne bojavnice na noge in krila, druge pa so si po ostrožničnem zgledu prizadevale vbosti nasprotnika na najobčutljivejših mestih.

Obupno piska smrtoglavec — že mu pojemajo moči. V telesu čuti žgočo bolečino nekoliko žalc, krila ima vsa raztrgana, na njih pa visé kakor svinčeni stotni uteži grude bučečih čebel. Ropar medu umira, njegovo piskanje je vsaki hip slabše in slabše....

Kmalu na to je potihnil v panju bojni grom docela. Da si črez pet minut nastavil uho k žrelcu, ne bil bi opazil ničesa celo noč. Le nekoliko ranjenih čebelic se še plazi po dnu panja bolečine brenčoč: „Dzi-dzi!“ Njih želca so se bila zadrla globoko v trdo kožo smrtoglavčeve, se zlomila in vrle čebelice umirajo tu na bojišču za domovje in njegovo obrambo....

Po panju je razprostrt ostri vonj mravljinje kisline.

Ko pa drugo jutro zarana solnčece vzide in pošlje prvi žarek skozi žrelce svojim ljubljenkam v pozdrav, tedaj osupne vse in se čudi predmetu, ki ga je obsvetilo z rudečkasto svojo zarjo. Bila je to čudna kopica v kotu pri zadnji steni. Kup dlačic, medu in voska, mrtvih čebel, medu in smole — kup podoben vsemu preje, samo smrtoglavcu ne. In vendar je bil to smrtoglavec!

Orjaški tatin leži tu na zemlji, kakor premagan turški paša in male zmagovalke so ga uklenile tako, da bi se niti ganiti ne mogel, tudi ko bi bil živ.

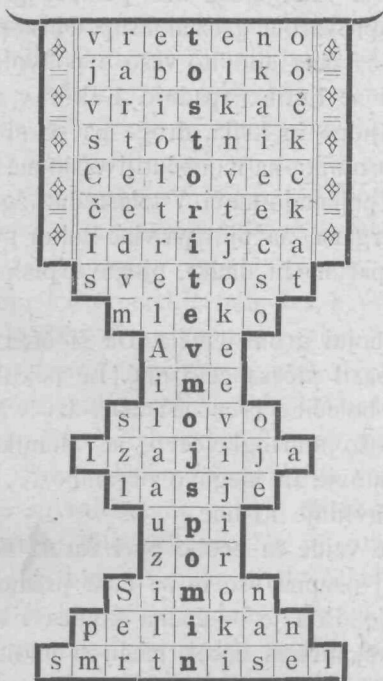
Nožice, tipalnice in sladkosnedni jeziček so mu odtrgale in odnesle ven iz panja. Trebuh so mu razparale, ugrabljeni med očistile in znosile zopet nazaj v celice. Nato so strgale s satja nekoliko voska ter ž njim prilepile razdrapana krila k tlom. Sedaj na jutro izletavajo iz panja na sadna drevesa in balzamične rastline po lèp in smolo in s to zmesjo zazidavajo telesne ostanke (večinoma samo suho ogrodje) poraženega neprijatelja v kotu svoje palače kakor v grob.

LISTJE IN CVETJE.

Rešitev naloge v 6. številki:

To storite v moj spomin.

Prav so rešili: Glawacki E., Vrančič C., J. in M. v Ljubljani; Gregorin Josipa, učenca mestne slov. dekliške šole, Šutej Slavica, učenka uršul šole v Ljubljani; Lapajne Pavla v Idriji; Fatur Ivan in Slavko, učenca na Rakeku; Hubad Jožef, gimnazijec, in Serafina, učenka v Kranju; Lovšin J., četrtisolec v Ljubljani; Slamberger Ant., gimn.. Nusa in Inka, učenki v Kranju; Bauer Jožef, dij. v Novem mestu; Nendl Marta, Florjan Ana, Hvalec Franciška, Fendrih Alojzija, Štante Amalija, Dobovšek Neža, Dobravec Marija, Pisance Roza, učenke IV. razreda v Št. Juriju ob južni železnici; Gogilšak Antonija, učenka I. letnika višje dekl. šole v Ljubljani; Kočevar Ivek, učenec V. razreda v Središču; Aljančič Alfonz na Dobravi pri Kropi; Morave Albert, Einspieler Lambert, dijaka v Novem mestu; Levce Leon, prvošolec v Ljubljani; Jekel Jože, učen. v Celovcu; Trafenik Nežika pri Sv. Florijanu na Boču; Seršen Matej in Misja Adolf, drugošolca v Mariboru; Skrinjar Milko, učenec IV. razr. v Trstu; Pogačar Fr., prvošolec v Celju; Karba Kristina, Janez in Ciril, učenici na Rečici; Jolešek Mimica in Emica, gojenki v uršul. zavodu v Skofji Loki; Rojnik Micika, Kovačič Nežika, Hauptmann Micika, Weber Micika, Zencovich Ema, gojenke v zavodu čč. šol. sester v Mariboru; Deželja Frid., učenec V. razr. v Idriji; Pirc Ciril, realec, in Pirc Stana, učenka na c. kr. v. d. v Ljubljani; Deleja Ang. in Cirila, učenki na Rečici; Jolešek Mimica in Emica, gojenki v uršul. zavodu v Skofji Loki; Rojnik Micika in Grahari Mici, učenki, Dobnik Anton, Plaskan Vinko in Orehovec Anton, učenici v Braslovčah; Kavčič Milena, učenka V. razreda v zavodu dekl. šole v Trnovem

pri Il. Bistrici; Ozebek Makso, učenec IV. razr. v Skofji Loki; Dostal Adolf, učenec v Ljubljani; Aljačič Matevž, maturant v Ljubljani; Rojnik Jožef, Pregar Mat., Prisljan Fr., Pirc Jožef, Čulak Jan., Plaskan Karl, učenici II. razr. v Braslovčah; Meglič Reza, učenka III. r. na Vranskem; Velkavrh Stanko, učenec IV. razreda na c. kr. v. d. v Ljubljani; Sket Ivana, trgovčeva soproga, Mrevlje Pavla, učiteljica v Dramljah; Kogej Lavoslava, Poljanšek Ivanka, učenki V. razr. v Idriji; Vrabl Ivan in Konrad, učenca v Središču; Pučnik Adalbert, prvošolec v Kranju; Breskvar Antonija, Krajec Pavel, Jeklič Mat., Iglič Milogoj; Juvan Roza, učenici v Ljubljani; Bova Ivanka, učenka IV. razr. v Celju; Zihner Pavla in Alojz, Sušnik Jakob, Horvat Jože in Brumen Janez, učenici v Vurbergu; Kokel Fr., Lapajne Srečko, Makuc Dragotin, Tavzes Pavel, Perko Leo, Pirk Leop., učenici V. razr. v Idriji; Belina Vekoslav, učitelj na Sv. Gori; Gogalič Ivan in Rupnik Karol, prvošolca, Sodja Josip, tretjisolec v Kranju; Gregorc Fr., učenec v Novem mestu; Kmet Minka, učenka v Cerkljah; Beljak Jozefina, učenka III. razr. v Ptuj; Kragl Viktor, dijak v Trzinu; Koprivšek Tomo, org. v Spitalu; Požar Marija, učenka IV. razreda v Celju; Romih Božidar, prvošolec v Krškem; Mokotar Fr., učenec III. odd. v Turji; Kalin Minka in Ivanka, učenki v Kostanjevici; Koželj Ljud. in Damijan, dij., Koželj Mirko in Roza, učenca v Ljubljani; Furlani Štefanka in Romana, Tomšič Terezinka v Ilirski Bistrici; Veninšek Jože in Ovetko, učenca v Rečici; Kašiš Jelica in Vera, učenki v Šošanju; Gartner Dragica in Milavec Fani, učenki III. razreda v Planini; Jarc Minka, Grah Mar., Čilnšek Roza, Kolšek Franca, Vovšek Franca, Vodlak Jozefa, Hribernik Ana, Pekner Ivana, Matko Jera, Rudl Julka, Rojnik Ivanka, Cigler Antonija, učenke II. r. v Braslovčah; Niko Štrifof, učenec III. r. v Kranju; Pirkmaier Micka in Otmar, učenca v Framu.

Nove knjige in listi.

1. *Venček cerkvenih pesmi za šolarje*, katerega je izdalo in založilo katol. tiskovno društvo v Mariboru, obsega na 48 straneh 28, po cerkvenem letu razdeljenih pesmi, Papeževo himno in Cesarsko pesem. Pridejane so tudi kratke mašne molitvice, molitev po tihi sv. maši in skrivnosti svetega rožnega venca. Velja komad 10 kr., 50 komadov 4 gld. in 100 komadov 6 gld. 80 kr. proti predplači. Poština za komad 2 kr., za 50 in 100 komadov 30 kr. Naročuje se v tiskarni sv. Cirila v Mariboru, koroške ulice št. 5. Pripravlja se tudi izdaja za organiste.

2. *„Bravec“ ali „bralec“* Jezikovna razprava. Napisal R. Perušek. Pridejane so opombe k Levčevemu „Slovenskemu pravopisu“. V Ljubljani 1899. Založil pisatelj, prodaja L. Schwentnerjeva knjigarna. Cena 30 kr.; po pošti 3 kr. več. — Ta brošura je namenjena jezikoslovcem ter skuša z dokazi ovreči nekatere oblike (zlasti pisavo v mesto l in izreko l kot v ob koncu besedij in zlogov). Močno je želeli, da bi se merodajni krogi že skoro zjedini za katerokoli stalno jednotno pisavo.

„Vrtec“ izhaja 1. dne vsacega meseca in stoji s prilogo vred za vse leto 2 gld. 60 kr., za pol leta 1 gld. 30 kr. — Uredništvo in upravnništvo sv. Petra cesta št. 76, v Ljubljani.

Izdaje društvo „Pripraviški dom“. — Urejuje Ant. Kržiš. — Tiska Katoliška Tiskarna v Ljubljani.